

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 grudnia 2018 r.

Pozycja 190

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2018 r.

Sygn. akt Tw 10/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Prezydenta Konfederacji Lewiatan o zbadanie zgodności:

- 1) art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. poz. 305) z art. 24, art. 65 ust. 1 oraz art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 3 pkt 7 i art. 18 ustawy, o której mowa w punkcie pierwszym z art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać wnioskowi dalszy bieg.

UZASADNIENIE

Do Trybunału Konstytucyjnego 17 maja 2018 r. wpłynął wniosek Prezydenta Konfederacji Lewiatan o zbadanie zgodności:

1) art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. poz. 305, ze zm.; dalej: u.o.h.) z art. 24, art. 65 ust. 1 oraz z art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, w zakresie, w jakim różnicuje pracowników co do swobody wykonywania przez nich pracy w określone dni i w związku z tym narusza zasadę ochrony pracy, zasadę wolności wykonywania pracy, zasadę równości i zasadę proporcjonalności;

2) art. 6 u.o.h. z art. 24, art. 65 ust. 1 oraz z art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, w zakresie, w jakim tworzy grupę podmiotów nieobjętych zakazem wynikającym z art. 5 u.o.h. i różnicuje pracowników co do swobody wykonywania przez nich pracy w określone dni, i w związku z tym narusza zasadę ochrony pracy, zasadę wolności wykonywania pracy, zasadę równości i zasadę proporcjonalności;

3) art. 3 pkt 7 u.o.h. z art. 2 Konstytucji, w zakresie, w jakim powoduje niedające się usunąć wątpliwości interpretacyjne i w związku z tym narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego, zasadę poprawnej legislacji, zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa;

4) art. 18 u.o.h. z art. 2 Konstytucji, w zakresie, w jakim przewiduje rażąco krótką *vacationem legis* dla tego typu zmian legislacyjnych i w związku z tym narusza zasadę demo-

kratycznego państwa prawnego, zasadę poprawnej legislacji, zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji ogólnokrajowym władzom organizacji pracodawców przysługuje kompetencja inicjowania abstrakcyjnej kontroli norm. Jednakże legitymacja tych podmiotów – w porównaniu z uprawnieniami przysługującymi podmiotom wymienionym w art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji – została ograniczona przez ustrojodawcę w ten sposób, że przedmiotem wniosku może być akt normatywny, jeżeli dotyczy spraw objętych zakresem działania organizacji pracodawców (art. 191 ust. 2 Konstytucji).

Dla ustalenia, że wniosek pochodzi od ogólnokrajowej władzy organizacji pracodawców, nie zaś od osoby fizycznej, która go sporządziła lub podpisała, potrzebny jest dowód, że został on wniesiony na podstawie uchwały lub zarządzenia uprawnionej władzy. Stąd wymagane jest dołączenie do wniosku takiego dokumentu. W przypadku Konfederacji Lewiatan organem uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego jest Prezydent, którego zarządzenie wydane zostało na podstawie art. 21 pkt 8 Statutu Konfederacji Lewiatan z 23 listopada 1998 r. Treść zarządzenia i treść wniosku powinna cechować minimalna zbieżność, która obejmuje dokładne wskazanie kwestionowanego przepisu danego aktu normatywnego, wyrażenie woli wyeliminowania tego przepisu z porządku prawnego oraz sformułowanie zarzutu niezgodności z przepisem aktu normatywnego o wyższej mocy prawnej, którym w przypadku ustawy może być Konstytucja lub ratyfikowana umowa międzynarodowa (por. postanowienie TK z 14 listopada 2007 r., Tw 38/07, OTK ZU nr 6/B/2007, poz. 262 i powołane tam orzeczenia).

Zarządzenie może zawierać także dodatkowe postanowienia dotyczące sposobu jego wykonania, w szczególności wskazywać inny podmiot (pełnomocnika) zobligowany przez ogólnokrajową władzę organizacji pracodawców do sporządzenia wniosku, złożenia go w Trybunale Konstytucyjnym czy reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu przed Trybunałem. Nie ulega przy tym wątpliwości, że powierzenie wykonania takiego zarządzenia określönemu podmiotowi nie wpływa na ocenę legitymacji procesowej wnioskodawcy, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji, w dalszym ciągu bowiem tylko ogólnokrajowa władza organizacji pracodawców jest uprawniona do zainicjowania abstrakcyjnej kontroli norm. Biorąc powyższe pod uwagę, wniosek do Trybunału Konstytucyjnego, który nie stanowi ścisłej realizacji uprzednio podjętego zarządzenia przez ogólnokrajową władzę organizacji pracodawców, nie może być uznany, na podstawie art. 48 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK), za pismo skutecznie wszczynające postępowanie przed Trybunałem.

2. W § 1 zarządzenia nr 01/04/2018 z 25 kwietnia 2018 r. (dalej: zarządzenie) Prezydent Konfederacji Lewiatan precyzyjnie sformułował przedmiot i wzorce kontroli.

Zarządzenie to stanowi zatem podstawę prawną wniosku, który wpłynął do Trybunału Konstytucyjnego 17 maja 2018 r.

Prezydent Konfederacji Lewiatan udzielił – 25 kwietnia 2018 r. – pełnomocnictwa do reprezentowania Konfederacji przed Trybunałem Konstytucyjnym, w tym do sporządzenia, podpisania i złożenia niniejszego wniosku, radcom prawnym: Tomaszowi Brudkowskiemu, Robertowi Saganowi oraz Bartoszowi Kaczmarowskiemu działającym przez spółkę jawną Brudkowski i Wspólnicy z siedzibą w Warszawie. Każdy z pełnomocników został umocowany do samodzielnego działania w niniejszej sprawie. Wniosek został sporządzony przez radcę prawnego Roberta Sagana.

W pełnomocnictwie nie został wskazany ani przedmiot, ani też wzorce kontroli, zaś z jego treści można wnioskować o chęci umocowania pełnomocników do zaskarżenia *in extenso* całej ustawy o ograniczeniu handlu. Niemniej jednak, z uwagi na to, że przedmiot i wzorce kontroli zawarte w *petitum* wniosku są zgodne z zarządzeniem, nazbyt szeroki zakres pełnomocnictwa nie może stanowić samodzielnej przesłanki odmowy nadania dalszego biegu wnioskowi.

3. Wnioskodawca kwestionuje zgodność art. 5 u.o.h. z art. 24, art. 65 ust. 1 oraz z art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, w zakresie, w jakim różnicuje pracowników co do swobody wykonywania przez nich pracy w określone dni i w związku z tym narusza zasadę ochrony pracy, zasadę wolności wykonywania pracy, zasadę równości i zasadę proporcjonalności. Argumentuje, że przepis będący przedmiotem kontroli w niniejszej sprawie stanowi nieuzasadnioną ingerencję w zasadę wolności pracy i nie czyni zadość zasadzie proporcjonalności. Zdaniem wnioskodawcy, zaskarżony przepis jest także niezgodny z konstytucyjną zasadą ochrony pracy przez państwo.

4. Wnioskodawca wnosi o zbadanie zgodności art. 6 u.o.h. z art. 24, art. 65 ust. 1 oraz z art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji, w zakresie, w jakim tworzy grupę podmiotów nieobjętych zakazem wynikającym z art. 5 u.o.h. i różnicuje pracowników co do swobody wykonywania przez nich pracy w określone dni i w związku z tym narusza zasadę ochrony pracy, zasadę wolności wykonywania pracy, zasadę równości i zasadę proporcjonalności. Prezentuje przy tym argumenty podobne do użytych w odniesieniu do art. 5 u.o.h., a dodatkowo podnosi, że odstępstwa od zasady równego traktowania wymienione w art. 6 u.o.h. mają charakter arbitralny i nie zostały przez ustawodawcę racjonalnie uzasadnione.

5. Wnioskodawca podnosi zarzut niezgodności art. 3 pkt 7 u.o.h. z art. 2 Konstytucji, w zakresie, w jakim powoduje niedające się usunąć wątpliwości interpretacyjne i w związku z tym narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego, zasadę poprawnej legislacji, zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Jego zdaniem, przepis jest sformułowany w sposób uniemożliwiający jego prawidłową interpretację oraz implementację. Niezgodność z zasadami poprawnej legislacji pociąga zaś za sobą naruszenie zasady pewności prawa i zaufania do prawa.

6. Wnioskodawca kwestionuje również zgodność art. 18 u.o.h. z art. 2 Konstytucji, w zakresie, w jakim przewiduje rażąco krótką *vacationem legis* dla tego typu zmian legislacyjnych i w związku z tym narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego, zasadę poprawnej legislacji, zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Argumentuje, że wprowadzenie zmian pogarszających sytuację pracowników z zaledwie 23-dniową *vacationem legis* narusza zasadę lojalnego postępowania państwa wobec jednostki. Zdaniem wnioskodawcy, nie istnieją zaś okoliczności, które by to usprawiedliwiały.

Z powyższych względów Trybunał postanowił jak w sentencji.